

T.C.
DIŐIŐLERİ BAKANLIĐI
Siyaset Planlama Genel M¼d¼r Yardımcılığı

7/13087
GK:119

Sayı : B.06.0.SPGY.0.0-026.21 -2010/481374
Konu : Yazılı Soru Önergesi/Onur Öymen

ÇOK İVEDİ

06 Temmuz 2010

TBMM BAŐKANLIĐINA

İlgi: BaőbakanlıĐa muhatap 15.03.2010 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02- 7/13087-20938/43680 -12543/27133 sayılı yazıları.

Bursa Milletvekili Onur Öymen'in Sayın Başbakanımıza yönelttiği ve Sayın Baőbakanımızca, kendileri adına eőg¼d¼m¼nde cevaplanması tensip olunan 7/13087 esas numaralı yazılı soru önergesinin yanıtı iliőikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arzederim.

Ahmet DAVUTOĐLU
Dıőıőleri Bakanı

Ek: 2 sayfa.

**BURSA MİLLETVEKİLİ ONUR ÖYMEN'İN
SAYIN BAŞBAKANIMIZA YÖNELTİĞİ
7/13087 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİ**

SORU

2 Mart 2010 tarihinde verdiğiniz demeçte bir antlaşma olduğu takdirde Türk askerinin Kıbrıs'tan çekileceğine dair bir ifade kullandığınız görülmektedir.

1. Kıbrıs'taki müzakereler KKTC ve Güney Kıbrıs Rum yönetimi arasında sürdürülmektedir. Bir antlaşmaya varıldığı takdirde 1960 Londra ve Zürih Antlaşmalarında olduğu gibi bunun TBMM tarafından onaylanması gerekecektir. Bu aşamada Türkiye müzakerelerin tarafı değildir. Hal böyle iken Türk Hükümeti adına asker çekme taahhütte bulunmanızın Türk tarafının müzakere pozisyonunu zayıflatmamış mıdır?
2. Taraflar arasında bir antlaşmaya varıldığı takdirde Türkiye'nin izleyeceği tutumun TBMM'nce kararlaştırılacağı ortadayken ve Mecliste siyasi partiler arasında herhangi bir danışma yapılmamışken ve mutabakata varılmamışken TBMM'ni bağlayacak bir beyanda bulunmanız Anayasamızdaki kuvvetler ayrımı ilkesi ile bağdaşmakta mıdır?
3. Kıbrıs'tan Türk askeri çekildiği takdirde Kıbrıslı Türklerin güvenliğinin nasıl sağlanacağı düşünülmektedir? Bu konu Milli Güvenlik Kurulu'nda ele alınmış mıdır?
4. Kıbrıs Rum lideri Hristofyas Kofi Annan planının öldüğünü ilan etmişken o planın asker çekme bölümünün Türkiye tarafından geçerli sayılabileceği yolunda ifadelerde bulunulması isabetli olmuş mudur?
5. Kıbrıs Rum Meclisi Türkiye'nin garantörlük haklarının reddeden bir karar alarak tutumu büsbütün sertleştirmişken, Türkiye'nin tavizkar bir tutum izleyebileceği izlenimini veren bir tavır sergilemeniz bulunacak çözümün adil ve dengeli olması hedefimize uygun düşmüş müdür?

CEVAP

Türkiye ve KKTC, Kıbrıs sorununun BM gözetimi altında kalıcı, kapsamlı ve siyasi eşitliğe dayalı, iki Kurucu Devleti haiz yeni bir ortaklık temelinde çözüme kavuşturulması yönündeki çabaları desteklemeye devam etmektedir. Ada'da BMGS'nin İyi Niyet Misyonu çerçevesinde Eylül 2008'den bu yana iki taraf arasında devam eden müzakerelerde Kıbrıs Türk tarafı adil ve kalıcı bir çözüme ulaşılması hedefi doğrultusunda yerleşik BM parametreleri temelinde samimi, yapıcı ve dinamik bir tutum izlemektedir.

BM müzakere sürecinin kapsamlı çözüme dair bir anlaşmayla sonuçlanması durumunda, bu anlaşmanın hayata geçirilebilmesi için aralarında Türkiye'nin de bulunduğu garantör ülkeler tarafından da onaylanması gerekeceği açıktır. Tabiatıyla, varılabilecek bir anlaşma Ada'da eşzamanlı ve ayrı referandumlara sunulması sonrasında diğer garantör ülkeler gibi Türkiye'de de Büyük Millet Meclisi'nin de onayına tabi olacak ve ancak bu suretle yürürlüğe girebilecektir.

Ada'da 1960'da kurulan düzenin temelini oluşturan uluslararası antlaşmalardan Garanti ve İttifak Antlaşmaları bugün de geçerliliğini devam ettirmekte ve tüm Ada'yı kapsamaktadır. Türkiye'nin Ada'da asker mevcudiyeti bu antlaşmalardan kaynaklanan garantörlük hak ve

yükümlülükleri temelindedir. Söz konusu antlaşmaların varılabilecek bir çözümde de geçerliliklerini sürdürmeleri esastır. Bu anlamda, üzerinde görüşülebilecek husus, söz konusu antlaşmaların devam edip etmeyeceği değil, bu antlaşmalarla neyin garanti edileceğidir. Bilindiği gibi, mevcut haliyle 1960'ta kurulan Ortaklığı garanti etmeye yönelik antlaşmalar, kapsamlı bir çözüme varılması durumunda, BM müzakere sürecinin hedefini oluşturan, siyasi eşitliğe dayanan iki kesimli, iki toplumlu, eşit statüde iki Kurucu Devleti haiz federal nitelikli yeni Ortaklığı garanti altına alacaktır. Buna ilişkin hususlar sadece Ada'daki iki taraf arasında değil, bu uluslararası antlaşmalara taraf olan devletlerce kararlaştırılabilir.

Ada'da taraflar arasında bir anlaşmaya varılması durumunda Türkiye'nin izleyeceği tutumun, TBMM'ni bağlayacak bir beyanla açığa vurulduğu ve bunun Anayasamızdaki kuvvetler ayrımı ilkesi ile bağdaşmadığı düşüncesini paylaşmak mümkün değildir. Atıfta bulunulan beyanlarda, Türkiye'nin BM çerçevesinde adil ve kalıcı bir çözüme ve KKTC'nin bu yoldaki yapıcı çabalarına desteğine işaret edilmiştir. Bunun yanında, kapsamlı bir çözüme ulaşılması durumunda, Ada'daki güvenlik düzenlemelerine ilişkin hususları da düzenleyen ve 2004 yılında eşzamanlı referandumlarda Kıbrıs Rum tarafınca %76 gibi bir çoğunlukla reddedilen ancak Kıbrıs Türk halkının, getirdiği tüm fedakârlıklara rağmen kapsamlı çözüme ulaşılması için %65'lik bir oranla "evet" dediği BM Kapsamlı Çözüm Planı'na (Annan Planı) bir örnek olarak atıfta bulunulması da, sürecin sonunda ne olabileceğine dair fikir verilebilmesi bakımından tabiidir. Nihayet Annan Planı da, referandumlarda kabul edilmiş olsaydı, hayata geçirilebilmesi için Yüce Meclisimizin onayına sunulacaktı.

Kıbrıs'tan Türk askeri çekildiği takdirde Kıbrıslı Türklerin güvenliğinin nasıl sağlanacağı sorusu da esasen yukarıdaki hususlar muvacehesinde cevabını bulmaktadır. Kıbrıs'ta 1960 Garanti ve İttifak Antlaşmaları geçerliliklerini devam ettirmektedir ve varılabilecek kapsamlı çözümde de devam ettirecektir. Milli Güvenlik Kurulu'nda Kıbrıs meselesine ve müzakere sürecine ilişkin gelişmeler düzenli ve detaylı biçimde ele alınmakta, bu hususta kamuoyumuz da yapılan açıklamalarla bilgilendirilmektedir.

Kıbrıs'ta adil ve kalıcı bir çözümün tanımında Türkiye'nin uluslararası antlaşmalardan doğan hak ve yükümlülüklerine atıfta bulunulması, bu çerçevede Türkiye'nin hedef ve beklentilerinin ortaya konulması, bu yolla özellikle Rum tarafının mesnetsiz ve maksatlı menfi propagandasının uluslararası toplumda ve kamuoylarında ülkemizin hedefleri ile ilgili yaratmayı amaçladığı kafa karışıklığının önüne geçilmesi için çaba sarfedilmesi, elbette Türk tarafının müzakere pozisyonunu sarsacak veya tavizkar bir tutum benimsendiği istifhamı yaratacak eylemler değildir. Aksine, Rum tarafının uzlaşmaz tutumunun daha iyi anlaşılması ve kapsamlı çözüm yönündeki çabaların doğru adrese yönlendirilmesini teşvik edecek adımlardır.